

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 1/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä joulukuuta 2012 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta (HE 174/2012 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- liikenneneuvos Seppo Öörni ja neuvotteleva virkamies Kaisa Männistö, liikenne- ja viestintäministeriö

- kehittämisspäällikkö Kari Hiltunen, Liikennevirasto
- johtava asiantuntija Jussi Kiuru, Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi
- toiminnanjohtaja Sampo Hietanen, Älykkään liikenteen verkosto ITS Finland.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Linja-autoliitto
- Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
- Suomen Taksiliitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Tieliikennelakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi luku tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönotosta. Ehdotetulla muutoksella pantaisiin täytäntöön tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton sekä tieliikenteen ja muiden liikennemuotojen rajapintojen puitteista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiesityksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton sekä tieliikenteen ja muiden liikennemuotojen rajapintojen puitteista 2010/40/EU (jäljempänä ITS-direktiivi) määrittää puitteet älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton ja myös jäsenvaltioiden rajat ylittävien liikennemuotojen rajapintojen puitteista.

tävän käytön tukemiseksi. Direktiivillä pyritään edistämään mm. järjestelmien yhteentoimivuutta, tieliikennettä koskevan tiedon saatavuutta ja hyödyntämistä älykkään liikenteen sovelluksissa sekä tämän tiedon siirtämistä eri jäsenvaltioiden välillä. Valiokunta pitää näitä direktiivin yleisiä tavoitteita kannatettavina.

Esityksellä lisättäisiin tieliikennelakiin uusi 1 a luku ITS-direktiivin implementoimiseksi. Mainittu luku sisältää säännökset älykkäitä liikennejärjestelmiä koskevista määritelmistä ja säännökset älykkään liikenteen järjestelmien käyttöönotossa noudatettavista periaatteista ja määräyksistä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan muilta osin direktiivi ei edellytä muutoksia lainsäädäntöön. Ehdotetuilla lakimuutoksilla ei esityksen mukaan arvioida olevan välittömiä taloudellisia tai muita vaikutuksia. Valiokunta pitää saamansa selvityksen perusteella esitettyjä muutoksia esityksen tavoitteiden kannalta perusteltuina.

Älyliikenteen edistäminen

Älykkään liikenteen tietotekniikkaa, sähköisiä viestintäyhteyksiä ja usein myös paikantamista hyödyntävissä järjestelmissä käytetään hyväksi ajantasaista liikennettä ja liikenteen olosuhteita koskevaa tietoa. Älykkään liikenteen palvelut voivat tarjota liikenteen käyttäjille tietoa liikennettä koskevista häiriöistä, aikatauluista ja reiteistä tai esimerkiksi mahdollisuuden maksaa matka sähköisen lippujärjestelmän avulla. Älyliikenteen keinoin voidaan lisätä liikenteen väli-

tyskykyä, sujuvuutta ja turvallisuutta, tehostaa logistiikan toimivuutta sekä edistää liikenteen päästötavoitteiden saavuttamista. Valiokunta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että Suomen kuljetusten ja muun logistiikan korkeita kustannuksia voitaisiin pyrkiä alentamaan hyödyntämällä älyliikenteen tarjoamia mahdollisuuksia. Tulevaisuudessa älyliikenne tulee todennäköisesti olemaan sisäänrakennettu ja käyttäjille näkymätön osa ajoneuvojen ja koko liikennejärjestelmän toimintaa.

Valiokunta pitää älykkään liikenteen hyödyntämistä yhtenä keskeisenä osana toimivan liikennejärjestelmäkokonaisuuden kehittämistä. Valiokunta katsoo, että harkitulla resurssien kohdistamisella älyliikenteen tuotekehityksen ja käyttöönoton edistämiseen voi olla mahdollista aikaansaada panostukseen nähden huomattavia vaikutuksia. Valiokunta pitää tärkeänä, että teknologian ja älyliikenteen liikennejärjestelmälle ja liikenteen käyttäjille tarjoamat hyödyt ja kehittyvän alan liiketoimintamahdollisuudet pyritään hyödyntämään tehokkaasti. Tämä edellyttää, että Suomessa toimitaan ajoissa ja aktiivisesti älykkään liikenteen järjestelmien kehittämisen ja käyttöönoton edistämiseksi.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kalle Jokinen /kok	Johanna Ojala-Niemelä /sd
vpj.	Osmo Kokko /ps	Raimo Piirainen /sd
jäs.	Mikko Alatalo /kesk	Janne Sankelo /kok
	Thomas Blomqvist /r	Eila Tiainen /vas
	Markku Eestilä /kok	Ari Torniainen /kesk
	Ari Jalonen /ps	Reijo Tossavainen /ps
	Jukka Kopra /kok	Oras Tynkkynen /vihr
	Suna Kymäläinen /sd	Mirja Vehkaperä /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula.